

ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੰਚਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਟਕ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ. ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਜੋ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਪੀ. ਬੀ. ਗਜੇਂਦਰਗੜਕਰ, ਕੇ. ਐਨ. ਵਾਂਚੂ ਅਤੇ ਕੇ. ਸੀ.

ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਜੇ. ਅੱਗੇ

ਆਰ ਪੀ ਕਪੂਰ,- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1959 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 217

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V of 1898)-ਸੈਕਸ਼ਨ 561-ਏ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ- ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ -ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੋਡ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੋਡ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਜਕਣਗੇ। ਇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ, ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਜਾਂ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:-

- (i) ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।
- (ii) ਕੇਸਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ; ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।
- (iii) ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਕੀ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

1959 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 559 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 10 ਸਤੰਬਰ, 1959 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ: ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ (ਮੈਸਰਜ਼ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨਨ, ਟੀ. ਐਮ. ਸੇਨ ਅਤੇ ਡੀ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ)।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਗਜ਼ੋਂਦਰਗਡਕਰ ਜੇ.- ਸ੍ਰੀ ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਸੇਠੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 10 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਪੀ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੱਸ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420, 109, 114 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਵਾਂਗ ਲਟਕ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 204 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 211 ਅਤੇ 385 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਈ। ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਤਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਫਸਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ 25 ਜੁਲਾਈ 1959 ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਸਤੰਬਰ 1959 ਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਕੈਪੂਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਜ਼ੋਂਦਰਗਡਕਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮੱਗਰੀ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1957 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਮੁਹੰਮਦਪੁਰ ਮੁਨੀਰਕਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ 1000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 5 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ; ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ 13 ਜੂਨ, 1957 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 8 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ, ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 6 ਅਧੀਨ ਕਾਫ਼ੀ

ਰਕਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਰਕਸ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 8 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤਿਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 12 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ, 1958 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਨੂੰ 3-8-0 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮਿਸਟਰ ਸੇਠੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸਤ ਸਨ ਅਤੇ 4 ਜਨਵਰੀ, 1958 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿੰਡ ਮੁਹੰਮਦਪੁਰ ਮੁਨੀਰਕਾ ਵਿੱਚ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 22, 23, 24 ਅਤੇ 25 ਵਿੱਚ 2,000 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਇਸ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਪਾਂ ਦਾ ਪਲਾਟ ਮਿਲੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੌਂਪਣਾ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਉਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਹ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਲਿਖੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੀ ਸੱਸ ਨੇ 10 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਰੁ. 6 ਜਨਵਰੀ 1958 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਡਰਾਅ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਚੈੱਕ ਕੈਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਰਚ, 1958 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦਾ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 6 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ। 10,000 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਰਾਫਟ ਇੱਕ ਕਵਰਿੰਗ ਲੈਟਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਜੋੜਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ

ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ 20,000 ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ; ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ 21 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥਕ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 10 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲੈਂਡ ਐਕੁਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਤੋਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਛੁਪਾਇਆ; ਉਸ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 20,000 ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ: ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ?

ਅਪੀਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਜ਼ਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ, ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਜਾਂ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜਾਂ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ; ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜੋ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ

ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਾਜ਼ਬ ਮੁਆਫੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰਹੇ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਪੁਨਰ ਵਿੱਚ: ਸ਼੍ਰੀਪਦ ਜੀ. ਚੰਦਾਵਰਕਰ (1), ਜਗਤ ਚੰਦਰ ਮੌਜੂਮਦਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਣੀ ਮਹਾਰਾਣੀ (2), ਡਾ: ਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3), ਨ੍ਰਿਪੇਂਦਰ ਭੂਸਨ ਰੇ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਬੰਧੂ ਮੌਜੂਮਦਾਰ (4) ਅਤੇ ਰਾਮਨਾਥਨ ਚੇਤਿਆਰ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸ਼ਿਵਰਾਮਾ ਸੁਬ੍ਰਾਹਮਿਆ ਅਈਅਰ (5)]

ਸ੍ਰੀ ਕਪੂਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੀ ਕੇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਸ. ਪੀ. ਜੈਸਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏਨਆਰ. (6) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਸਬੂਤ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੈਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 452 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੈਸਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਤਕਨੀਕੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਸਟੈਚੂ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ- ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਝੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1928 ਬੰਬ 184

(2) (1899) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 26 ਕੈਲ. 786

(3) (1954) 56 ਪੰਜਾਬ ਐਲ.ਆਰ. 54

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1924 ਕੈਲ. 1018

(5) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 47 ਮੈਡ. 722

(6) (1953) 55 ਪੰਜਾਬ ਐਲ.ਆਰ. 77

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ ਜੈਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਬੂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਗਾਇਬ ਸਨ "ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੈਸਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਬੰਧਤ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ: ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਸਟ ਇਨਫੋਰਮੈਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਝੂਠੇ ਹਨ; ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ "ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਝੂਠੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ"। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਵਿੱਲਮੱਠ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਧਾਰਨ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਸੇਠੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੂਠੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਵੇਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 561-ਏ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੈ

ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਨ ਦੇਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਸਨ; ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੰਮ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਹੁਣ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀਆ ਦੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਤੋਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਛੁਪਾਈ, ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 10 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਟੱਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਝੂਠ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਦਲੀਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਰਾਏ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ

ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 561-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਡੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ.ਦੁਆ ਜੇ.ਜੇ. ਅੱਗੇ

ਜਗਤ ਰਾਮ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਚੰਦੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ,-ਜਵਾਬਦਾਰ

1954 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 615

ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਨੂੰਨ- ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ- ਘੋਸ਼ਣਾਕਾਰੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੰਚਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਟਕ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।